

Johann Sleker Henricus Hambruggius

Principiis Animatorum Et Psychologiae Subiecto : Disputatio Publico

Rostochi[i]: Pedanus, 1614

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn729136892>

Druck Freier Zugang

F. Slexer.
R. U. phil. 1614.

D. T. O. M. A.

DE

106. 70

PRINCIPIIS
ANIMATORUM
ET PSYCHOLOGIÆ
SUBIECTO

DISPUTATIO PUBLICA

In Inclyta Academia Rostochiensis

PROPOSITA

à

M. JOHANNES SLEKERO,

Phys. P. P.

RESPONDENTE

HENRICO HAMBRUGGIO

Stadensi.

Habebitur disputatio in auditorio majori

11. Maii.

ROSTOCHI

Typis Joachimi Pedani, Acad. Typ.

ANNO M. DC. XIV.

THESIS. I.

Psychologia est Scientia rei animata, quatenus animata est.

[1. Scientiam dico, rei, hoc est, affectionis seu proprietatis (non autem subiecti, quod perperam multi volunt) cognitionem, per causam, propter quã affectio illa subiecto inest, & de eodẽ demonstrari potest. 2. Psychologia ergo est cognitio affectionum & operationum, quæ animati, proprietate nativa, primò, per se & adæquatè competunt. 3. Cognitionem inquam non qualemcunq; , sed accuratam: qualis est per designationem causæ. 4. Affectionum dico & operationum; secutus Arist. Idq; ut intelligas, esse quoddam in his discrimen (sunt enim affectiones, quæ operationes non sunt; & rursus) sed tale ut operationes quædam & effectiones, in affectionum proprietatumq; veniant censum (vide infra th. 7.) adeoq; Goclenij inter hæc distinctio nulla vel tanta non sit, ut communicationem jdiomatum patiamur ea turbari.]

II. Eadem physica pars vera, dignitate prima, sed ordine posterior.

[1. Vera. Id patebit è subiecto; quod Generalis physicae subiecti (corporis naturalis) species est; & quidem sub eodem modo considerandi, nempe Naturâ. 2. dignior. Nam & ipsum coelum animatis inferius est. 3. posterior: quod à communi sententia discedens Keck. l. 3. phys. c. 8. non gravibus ut ipse ait, sed falsis & levibus argumentis inductus, negat.]

III. Quæq; communi Scientiarum lege, metodo atq; ordine tractata, notione subiecti, principiorum, affectionumq; absolvoitur.

[1. In his enim tribus momentis omnis consistit Scientiæ & demonstrationis ratio: 2. Ut neq; sine illis Scientia esse possit: 3. Neq; ubi illa sunt (sunt autem in psychologia) scientia deesse possit.]

IV. Subiectum ergo, est corpus animatum, qua tale: Idq; eodem sensu vivum dicimus.

A

Hic

[Hic 1. mihi sumo, quod hodie invitis licet Pletonicis (neq̄ meliorem Sapiencia locutus Seneca,) nemo facile negaverit, *animatum* esse & dici, totum illud, quod essentiali, corporis & animæ unione est constitutum. 2. Et tum dico, *Animatum* esse rem illam, cujus propriæ affectiones hîc cognoscendæ veniunt, per sua principia: cujus distinctam cognitionem quærimus: & quo totius psychologiæ nititur structura: Idq; non sub alio modo considerandi (plures enim sunt) quàm *quatenus animatum est*. 3. Omne ergo principium; omnis affectio; omnis species; omnia item singularum specierum principia & affectiones; atq; ad eò quicquid in complexum hujus scientiæ per se venit, nullo alio jure tituloque venit, nisi quâ vel corporis animati affectio est; vel affectionis demonstrandæ principium est; vel corporis animati species. 4. Et hoc est quod sibi vult modus ille considerandi: cujus energiam profert illud *quatenus*. 5. Quicquid ergo hujus quasi monetæ est, id omne legitimum psychologus habebit. Quicquid ab eo abluat, ut adulterinum repudiabitur. 6. Eoq; non præjudicio sed vero judicio mox ingrediemur quætionem, Ecquid Intellectus etiam hujus scientiæ sit, nec ne? 7. De *vita* quod additur, suo loco disputabimus.]

V. *Animatum istud, seu vivum, sit, Quod sit & Quid sit quantum ad præcognita satis, ex tacito hominum, de vita loquentium ac cogitantium, consensu præsupponimus.*

[1. Publica enim affectionum operationumq; illarum notitia; (2) quæq; in hominibus, brutis ac plantis depræhensæ, *viventium* appellationem his ipsis fecere propriam: (3) quarum & præcognitione instructum ad scientiam hanc venire oportet (+) quod & commodissime fieri potest, cum vel in sentiendi actibus consistant, vel sensuum indicio (vide th. 7.) pleræq; nitantur.

VI. *At vero propter quam causam, quoque principio affectiones istæ vitales corpori animato insint, ita ut minime illi inesse non possint; hoc inquam est, in quo scientiæ hujus ratio, & omnis psychologi desigatur Intentio.*

[Perspicua hæc illi, qui in scientiarum perlustranda natura demon-

demonstrationis dioptra uti recte novit. Absq; hoc fit, & hercle etiam in media harum assertionum luce tibi mera erunt tenebræ. In omni quippe Scientia sunt tria illa, de quibus th. 3. actum. In quibus & ipsa scientia posita est: quæ aliqua sui cognitione (confusâ inquam) scientiam ipsam anteverunt (unde & Præcognita dicuntur) quorum tamen gratia omnis illa demonstrationis opera suscipitur; & ad quæ (distincte cognoscenda) tanquam ad scopum intenditur animus (hinc Intentionis efflorescit designatio) ut nempe appareat propter quam causam affectio nota, subjecto item noto insit, ita ut non possit non inesse. vide 1. Post.]

VII. Sunt autem affectiones & actiones hæ, alimentum, intus recipere, receptum concoquere, concocto nutriri, augeri, simile quippiam ex se generare, videre, audire, vigilare, dormire, & alia quæ homini de se aut cognatione quadam natura sibi junctis cogitanti, ignota esse non possunt.

[Quæ vero, quibus animatis, & quomodo competant, suo loco patebit. Hic illud agendum est ut ex his effectis ita quædam tenus præcognitis ipsa eorum innotescant principia. Quibus inventis & clara in luce positis, tum utiq; promptum erit adminiculo illorum principiorum ad distinctam ipsarum affectionum regredi cognitionem. 2. Nimirum hoc est quod de Regressu docetur, illo inquam instrumento Logico, quo ab effectu confuso cognito progredimur ad causam: quæ inventâ, sed obscuritatis adhuc nube rectâ, consistamus paululum; & utriusq; (causæ inquam & effectus) institutâ comparatione, negotiatione hac & mentis lucta, notitiam causæ eliciamus distinctam. Eaq; ipsa demum regrediamur ad affectionis dión (quæ latebat) conficiendam scientiam. 3. Agnoscis opinor tria quasi Regressus Logici spacia: quorum primum ac secundum age in principiorum hac psychologix doctrina emetiatur.]

VIII. Ergo ne illud quidem obscurum est, has affectiones (quas th. 7. diximus) neutiquam rebus naturalibus omnibus esse communes.

[Inductione si placet, id constabit, cœli, elementorum, lapidum,

dum, metallorum. Nihil enim horum sentit, ambulat, nutritur, dormit &c. Et si quæ horum quibusdam ex illis competere videntur, rem obiter intuenti; aliud tamen videbitur si (suo loco fiet) accuratius ipsam nutritionis, accretionis &c. naturam perspicias.]

IX. Plantis autem animalibus & homini sic competere, ut & omnibus (suo quodq; in gradu) & nunquam non insint, ita ut abesse etiam posse (salva per naturam, essentiâ) minime queant.

X. Quin & summam animatorum perfectionem in his affectionibus repositam esse: non sine decore totius universi.

XI. Quibus animadversis, Intellectus, naturali quodam iudicio, & veluti ipsius veritatis impulsu, colligit, has illorum corporum proprietates esse, & per naturam seu principium internum ipsis debitas: Adeoq; de illa ipsa natura cogitationem suscipit, hoc est, principia querit & causas, propter quas rebus animatis hæ proprietates insint.

XII. Ea principia, & hæc Natura, sunt ipsa cuiusq; materia & forma.

[1. Hæc enim intrinsicè rem constituunt (2) naturæ appellationem induunt, cum novo quodam considerandi modo; per relationem videlicet ad operationes affectionesq; quæ essentiam constitutam emanatione quadam naturali insequuntur. (3) Et sic quavis in demonstratione materia rei & forma, principij munere fungi nequeant, quæ talia sunt; tamen cum ratione ista Natura causæ efficientis accipiunt indolem, & demonstrandis affectionibus aptantur. (4) Quibus tamen in demonstratione finem frequenter adjungi oportere, res ipsa docebit, nec demonstrationis repugnat acrimonia. 5. Illa vero efficientium structura, quam Timpl. l. 4. Empsych. c. 1. huc vocat, plane aliena est.

XIII. Nec quævis tamen materia & forma, sed certa & determinata; Corpus inquam organicum (quod materia,) & anima, quæ formæ rationem habet.

[Quæ enim in l. 1. & 2. Phys. tractatur materia, forma, & natura,

tura; sic ab omnibus subjectis speciebus (perinde ut ipsum etiam corpus naturale generatim sumptum) abstracta sunt, ut omnibus communia, nulli propria sint; neq; certam essentiam vel constituent, vel affectionibus privatim exornent, nisi contrahantur, quasi, & singulatim cuiq; corpori naturali immergantur: materia inquam & forma communis, ad hanc materiam, quæ corpus organicum; & hanc formam, quæ anima est. 2. Quin & quæ communibus illis generatim fuit tributa ratio, & modus, principiorum officio defungendi, ea ipsa in singulis privatim, spectanda sunt: (3) ut v.g. corpus in potentia sit ad animam recipiendam; anima in potentia sit ad corpus informandum; quæ mutuo isto amplexu corporis animati constituent essentiam; & motuum omnium quietisq; sint principia.]

XIV. De corpore manifesta res est, ipso sensuum testimonio, adeoq; hominum omnium consensu.

[1. Neq; enim aliquam illarum actionum sine corpore edi, res ipsa loquitur. (2) Et hoc corpus, si cum metallo vel lapide collatum intueare, dissimilem plane structuram ejus, ex membrorum & varietate & conformatione depræhendes. (3) Quæ cum in omnibus ejusdem generis eodem se modo habeat, à certa causa, & quidem ipsâ naturâ esse colliges. (4) nec frustra sic conformata esse, tum ex prudentia naturæ; tum vero ipso vitalium operationum, (quæ illa partium varietate perficiuntur) intuitu judicabis. (5) ut dubij nihil restet, quin corpus edendarum illarum actionum causâ, tale sit: præsertim quod membris illis vel ablati, vel non recte se habentibus, ipsæ actiones vel nullæ sint vel læsæ.]

XI. Animam vero ratio ostendit; perspectâ corporis ad edendas actiones hujusmodi, insufficientia, & stabilitâ jam de formis rerum essentialibus doctrinâ.

[1. Quæ tamen ab operationibus viventium primitus educta, ad confessionem animæ in ordine formarum substantialium primum deduxit (2) Præstantiores quippe sunt, quàm ut à solo corpore, (3) vel accidente quopiam superaddito proficiantur.

A 3

4. Et

(4) Et magno in primis argumento Animam evincit vitæ mortisq; commutatio, qua compositio illa ac figuratio corporis in cadavere aliquandiu (ad sensum) manens eadem, pristinae tamen actionis, nec dignitatis aut de nominationis habet reliquum.

XVI. Utrumq; incompletum, & consilio naturæ, ad tertium quoddam constituendum ordinatum.

[1. Quod sit complexu illo mutuo & unione essentiali, per modum actus & potentia: (2) Cum transcendentali quadam relatione, & dependentia (3) ut neq; corpus sine anima tale esse queat; nec anima talis sine corpore. (4) Neq; enim corpus Organicum est, nisi quod ab anima informatum vitalibus actionibus inservit: neq; anima, nisi quæ tale corpus animat. (5) Haud sine proprietatum, quæ *συνδύαμν* hanc sequitur, communicatione: (6) Et hoc est quod ait autor libri de causis, prop. 3. De proprietate animæ est ut vivificet corpora, quoniam influit super ea virtutem suam: Qua de re aliàs.]

XIIX. Et hoc tertium, est ipsum quod dicimus Animatum: cui & operationes adequatè tribuuntur, ut subjecto; & ab eodem pro utriusq; partis ratione proficiscuntur ut principio; singulatim unoquoquo operante quod suum est, ad commune apostelema constituendum.

[1. De sensu manifeste Arist. l. de somn. & vig. c. i. *Sentire* non animæ proprium, nec corporis, sed conjuncti. Quod sæpe inculcat 1. an. t. 12. & 14. l. 3. ani. t. 54. &c. (2) Neq; enim sine oculo videndi sensus nullus. Et tamen receptio speciei (quam solam præstat oculus) speculo, aquæ, rebusq; politis alijs est communis, quibus tñ. *ὀρέγεται* videndi ascribere nefas sit. (3) Quia imò, receptio hæc specierum sensilium, annon sæpe ab oculo velut organo peracta esse deprehenditur, ut tamen objectum visu cognitum non sit? Nempe si anima quæ per oculum agit, non attendat. (4) Ut operæ quidem hujus primaria causa sic Anima; (5) Sed instrumento (oculo) necessario devincta (6) qui oculus cum vera corporis organici; & hoc, vera animalis pars sit; plana res est, ob quam actio hæc *totius* animalis, merito habeatur. (7) Adeoq;

(7) Adeoq; certissima in his affectionibus demonstrandis via fit, qua deductis ijs, quæ primum ex parte animæ (v. g. potentia vivifica) quasi in medium conferuntur; tertio loco modus agendi (visio) ex ipsa utriusq; principij conspiratione eliciatur.

XIX. *Qui ductu vel exemplo Aristotelis principium utrumq; seorsim explicare voluerit; à corpore exorsus, recte progredietur ad animam; etiam in ipsis plantis.*

[Recte enim Alex. 1. an. c. 2. Si, quæ de anima dici possunt, nolimus implicare contradictionibus, primo loco apparatus corporis ab anima inhabitati, contemplandus est, & internarum invicem extenarumq; partium cum ipso venustatis ac pulchritudinis concentu, lex & dispositio conquirenda. Sic enim fidem facile præstabimus illis, quæ de animæ substantia, & tot motionum principia dicenda sunt. (2) Avicennæ vero argumentum (quo contrariam probare nititur sententiam) aperte falsum est, cum animam corpore ipso censer communiorem. Æque enim esse communia, certissimum est; cum per omne animatorum genus se mutuo amplexu, societate perpetua diffundant; eorundem essentiam, paribus auspicijs, formæ materiæq; discretione constituent; affectionesq; promant. (3) Quamvis aliqua psychologiæ tractatio institui possit, qua confusa quadam corporis notitia, (sensuum anticipatione & quotidiana observantia) contenti; alijs ad explicationem potentiarum operationumq; necessarijs, suo quoq; loco apte intertextis (qualis fabrica oculi v. g. in visione) ad ipsum animæ & affectionum vitalium considerationem rectâ viâ ingredi queamus.]

Quæstio, de Subjecto librorum Aristotelis,

περὶ ψυχῆς.

7. Sunt enim qui *Animam* ipsam velint; inducti primum inscriptione, (*περὶ ψυχῆς*) quodq; anima hîc definiatur: eaq; secundum se in tribus hisce libris considerari dicatur, lib. de sens. & sens. ipsaq; animæ notatione tractatus hîc distinguatur ab alijs. Quæ singula videri possint certa subjecti certi indicia.

2. At vero cum materiæ ex altera parte respondere debeat forma: In libris autem de partibus (qui materiam animati corporis complectuntur) de solis

animæ

Animalium partibus actum fit; videbitur in libris de anima, ejus formæ tractatio vernacula, quæ tali corpori respondeat. Quod non obscure videtur præ se tulisse Arist. 1. part. c.1. inquires: postea (nempe libris $\omega\epsilon\iota\ \psi\upsilon\chi\eta\varsigma$) se locuturum de Anima, qua *Animal* tale est. *Animal* ergo erit subiectum.

3. Tertia, veraq; sententia est, corpus animatum, in latitudine sua, psychologiæ etiam Aristotelicæ, & horum etiam librorum esse subiectum. Quod ex ipsa subiecti natura patet. Verum enim subiectum est, cui (ut brevissime dicam) affectiones & principia competunt primò & adæquatè. Hujusmodi non est *Anima*, utpote, quæ principij, non subiecti rationem habet. Non *animal*: utpote cui operationes vegetales ipsaq; anima vegetativa primò tribui nequeunt. Sed *corpus animatum*, quatenus ipsa etiam vegetabilia complectitur.

4. Neq; vero hîc placet concilium, quo psychologiæ quidem universæ *corpus animatum* subijcitur; libris vero de anima, *Anima* ipsa. Sunt enim hi libri *psychologiæ* tantum pars: neq; peculiare subiectum admittunt, communi illo contenti; pari inquam cum reliquis libris (de sens. & sens. somno & vigilia &c.) jure: & conditione saltem in eo diversa, quod alij libri vel affectionum, vel materialis principij curam habeant; hi vero principij formalis, nimirum *Animæ*; quæ & corporis illius forma, & affectionum causa est.

5. Ex inscriptione quod petitur, argumentum nullum est. Quanta enim quæso apud Platonem & Aristotelem hujusce rei varietas? Petitur enim à subiecto, à præcipua subiecti parte, ab Intentione, & scopo, à persona disputantis, vel cui disputatio sacra gratave esse debeat.

6. Intentionis ac subiecti distinctio, mirum, quid in his certaminibus possit. Est enim subiectum (ut iterum dicam) de quo affectiones inhærentes, per causam, propter quam inhærent, demonstrantur. Cumq; ei *affectiones & principia* adæquata & propria esse debeant; eo ipsa & scientia in sese constituitur, & partibus suis discriminatur, & ab alijs separatur.

7. Intentionis vero nomine id omne venit, quod in subiecti illius contemplatione versanti proponitur: & cui mentis suæ aciem intendit, quodq; definiendum, demonstrandum, & quoquo modo cognoscendum sumit; principia inquam, affectiones &c. Sic in 1. phys. *intemptio* est, principia investigare. In 2. phys. definire naturam. In 3. motum. Ethices intentio est summum indagare, bonum, virtutis naturam, actionumq; moderandarum aperire rationem &c. quorum nullum *subiecti* jus sibi postulat. Ita inquam in lib. de Anima Intentio philosophi est, ipsam animæ essentiam indagare, qua repertâ, principij loco in demonstrandis corporis animati affectionibus (quas iterum libri parvorum naturalium, ut vocant, *intentionis* ratione possident) utatur.

8. At vero quod anima ipsa in se etiam considerata, affectiones quasdam habeat; easq; in his libris cognoscendas? Erit ergo subiectum suarum affectionum:

Et

Et secundum seipsam considerata (ut dicebat Arist.) non considerabitur ut principium.

9. Respondeo breviter: Tuac unumquodq; secundum se considerari, cum, quæ ei, qua tale est, debentur, agitatione mentis perlustramus. Jam vero Animæ, quæ anima, adeoq; omnis formæ, quæ forma, in eo posita est ratio, ut rem intrinsece constituat (materiam actuando) & affectionum operationumq; sit causa. Ergo qui hæc de anima considerat, illam secundum seipsam considerasse putabitur, etsi id, quod in ea consideratur, in respectu positum sit ad aliud. Intentio quippe autoris facit, ut res secundum se considerari dicatur. Transcendentalis v. relatio ut absolutam rei naturam non evertit, ita & facit, ut rem secundum seipsam considerare liceat, etiam tum, quando consideratur, ut est alterius (nempe principium vel affectio) vide Zab. de const. phys. c. 39.

10. Sint ergo propria quædam animæ; quorum ab anima dependentia sit, non tantum ut à causa, sed etiam subjecto: Attamen hæc illa ipsa sunt quibus instructa anima, principij rationem induit, & adæquati subjecti (corporis animati) pars est: Exemplo elementorum, prout in lib. de ortu & interitu considerantur; nempe ut sunt principia mixtorum: Quantumvis qualitates illas primas obtineant, sibi proprias, & earundem sint subjectum. Ita nimirum & anima, eo ipso, quod potentia videndi audiendiq; &c. instructa sit, visionis auditionisq; in animali causa est, & principij rationem in hac scientia tenet.

11. Secunda opinio (th. 2.) nihil habet quod nos moretur. Nam & plantarum in descriptione partium habenda ratio est. Et non animalium tantum, sed animatorum principia in lib. de anima explicari planum est, ex illis quæ de anima vegetativa disputantur, qua nempe animata omnia ab inanimatis adæquate discriminantur. Prudenter vero Arist. loco allegato mentione animalium contentus, ab eo abstinuit, quod nec ita manifestum erat, & illo ævo à multis negabatur; ne primo statim aditu, studio innovandi se auditoribus suspectum, redderet; quo nihil est à prudentia docentis magis alienum.

12. Constat ergo de subjecto psychologiæ; cujus affectiones Arist. compendio complexus de sens. & sens. c. 1. in communes & proprias distribuit. De quibus considerandum physico est, *τῶν ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τίνος αἰτίας συμβαίνουσι*. Quod principiorum sit beneficio, corporis inquam & animæ: quorum unione ac concentu tanto opifice digno virtutibus animæ singulis singula corporis organa desponsantur & inviolabili societate nubunt, fœcundo *δοτικῶν ἰσχυμάτων* quæ conjugium hoc sequuntur, proventu, & naturalis philosophi obstetricatu, dignissimo.

COROLLARIA.

1. Bellarm. l. 1. de amiss. grat. & stat. pecc. c. 12. §. 3. argute in analogia presidium sibi querit; sed analogie naturam haud satis cognitam habet; nec animadvertit quantum ex ea doctrina questioni presenti paratum sibi sit in commodi. Analogia quippe substantia-

substantia & accidentis, peccati mortalis ac venialis (ut hoc presupponamus) attributionis illius sunt, qua forma denominans intrinsece est in analogato utroq. (accidens n. Verè ens est, & ens dicitur à propria entitate, que ipsi accidenti intrinseca est,) ut appellatio utriq. sit essentialis: adeoq. peccatum veniale, peccatum, analogià ista dici non possit, nisi sua natura verè peccatum sit. Que cum pluribus alijs non utilibus modo sed plane necessarijs ex Analogià de Trina (quondam nobis proposita à non nemine derisa) pendet: quorum è numero & hoc est, quod analogà attributionis per formam intrinsecam, ad rationem univoci proxime accedant.

2. Calviniani philosophi dum sacra cena definitionem Lutheri tam rigide impugnant, duplicem accidentia definiendi modum ignorant, de quo Arist. 7. Metaph. & Thom. de Ente: & ad definitionem nominis Arist. l. $\omega\epsilon\iota$ è $\rho\mu$: alegandi sunt.

3. Regula consequentiarum & syllogistica illationis etiam in S. S. Trinitatis mysterio veritatem suam habent: sed neutiquam expositam illis, qui vulgari modo Logicoam docent & discunt.

4. Quarta figura Galeni admittenda non est: nec quicquam ad hanc questionem momenti attulit Gul. Ursinus in disp. phil. licet voluerit.

5. Intellectus sua natura immaterialis & immortalis est.

6. Intellectum ex materia potentia esse eductum; vel impiè dicitur, vel inscite. Neq. parum à vero absunt qui educationem hanc è potentia materia, cum ipsa anime propagatione ac iraduce confundunt.

7. Intellectus considerationis physice est: quantumvis Entia à materia abstracta sint alterius scientie.

8. Actiones morales ante & post habitum acquisitum, ejusdem speciei sunt: contra quam vult Piccol. in Ethicis: qui & in subiecto Ethices assignando frustra est.

9. Si unum idemq. corpus in duobus pluribusve locis simul constituat, proprietates quidem intrinsece juxta naturam illi insunt ubicunq. etiam existat: aliquas tamen proprietates, etiam absolutas, habere potest in uno loco, quas non habet in altero: Et mutatio facta in uno loco, non fit (ex necessitate agentis naturalis) in alijs locis disjunctis, in quibus idem corpus existit.

10. Habitus fidei, & habitus scientie, specie inter se distincti, de eodem tamen subiecto esse possunt: & in eodem etiam subiecto (Intellectu) simul esse possunt, etiam salva sui distinctione.

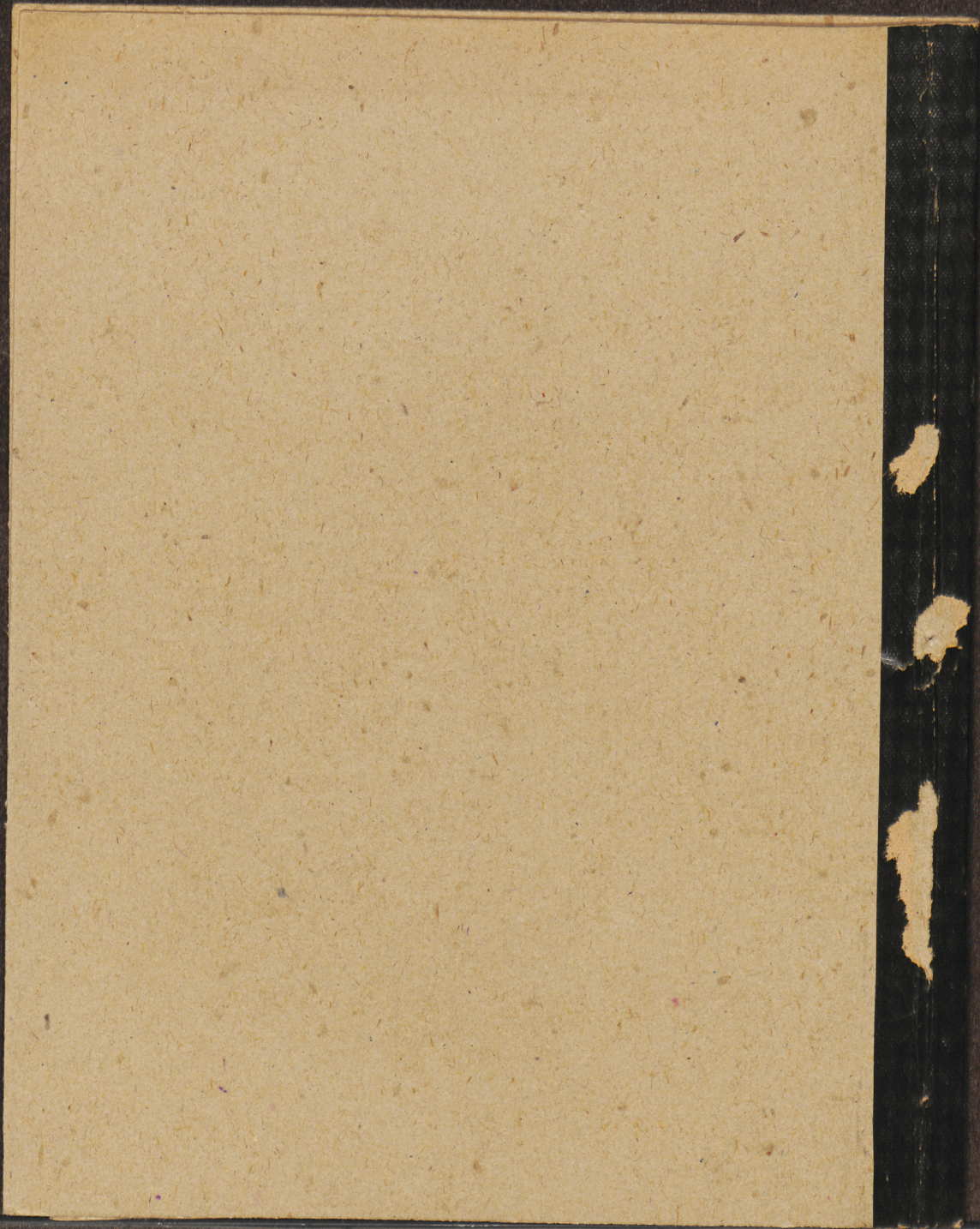
11. Keckermanni doctrina mistarum propositionum nulla est: nec intelligit, quid Aristoteli sit $\mu\epsilon\tau\epsilon\lambda\epsilon\alpha\sigma\iota\varsigma$ è ς $\alpha\iota\lambda\iota\circ$ $\gamma\epsilon\nu\sigma$.

12. Malum in privatione quando reponunt metaphysici, Et omne Ens bonum esse ajunt, rectè sentiunt & loquuntur: nec quicquam tamen contra Theologorum de peccato confessionem.

(7) Adeoq; certissima in his affectionibus dem
qua deductis ijs, quæ primum ex parte animæ (C
fiva) quasi in medium conferuntur; tertio loc
(visio) ex ipsa utriusq; principij conspiratione e.

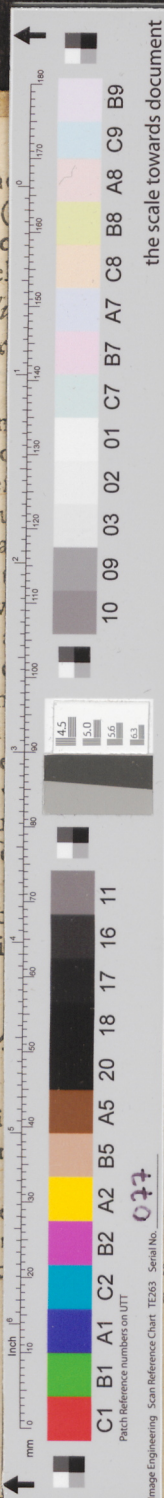
XIX. *Qui ductu vel exemplo Aristoteli
trumq; seorsim explicare voluerit; à corpore ex
grediatur ad animam; etiam in ipsis plantis.*

[Recte enim Alex. r. an. c. 2. Si, quæ de an
nolumus implicare contradictionibus, primo
corporis ab anima inhabitati, contemplandus e
invicem extenarumq; partium cum ipso ventu
tudinis contentu, lex & dispositio conquirenda
facile præstabis illis, quæ de animæ substan
num principia dicenda sunt. (2) Avicennæ v
(quo contrariam probare nititur sententiam)
cum animam corpore ipso censet communior
esse communia, certissimum est; cum per or
genus se mutuo amplexu, societate perpetua di
dem essentiam, paribus auspicijs, formæ mate
constituant; affectionesq; promant. (3) Quam
logiæ tractatio institui possit, qua confusa qu
titia, (sensuum anticipationem & quotidiana obs
ti; alijs ad explicationem potentiarum opera
rijs, suo quoq; loco apte intertextis (qualis fab
visione) ad ipsum animæ & affectionum vitali
nem rectâ viâ ingredi queamus.]

Quæstio, de Subjecto liborum αὐτῆς ψυχῆς.

1. Sunt enim qui *Animam* ipsam velint; inducti
(αὐτῆς ψυχῆς) quodq; anima hîc definiatur: eaq; secur
libris considerari dicatur, lib. de sens. & sens. ipsaq; animæ
distinguat ab alijs. Quæ singula videri possint certa subje
2. At vero cum materiæ ex altera parte responde

bris autem de partibus (qui materiam animati corporis co

the scale towards document

fit
vi
ndi
#-
9-
nt,
tus
um
ari
em
tio-
um
est,
nim
um
un-
one
ho-
no-
ten-
essa-
in
tio-
ione,
hisee
as hic
In li
e solis
ima-